

Forskningsdatapolicy för Örebro universitet

Örebro universitet stödjer nationella och internationella strävanden att öppet tillgängliggöra forskningsresultat och forskningsdata som produceras vid lärosätet. I enlighet med forskningspropositionen från 2020 är målet att forskningsdata från forskning som bedrivs vid Örebro universitet med offentliga medel ska vara fullt tillgängliga från 2026.¹ Universitetet följer även Sveriges universitets- och högskoleförbunds nationella färdplan för öppen vetenskap från 2021 som syftar till att tydliggöra lärosätenas ansvar.²

Vetenskapsrådets definition på forskningsdata tillämpas:

*”Forskningsdata kan vara av många olika typer och format, såsom resultat från mätningar och experiment, observationer från fältarbete, enkätsvar, intervjuer, bilder, filmer och texter. [...] Inom ramen för detta uppdrag används begreppet forskningsdata i vid bemärkelse, som digital information som skapats eller samlats in för att analyseras i forskningssyfte.”*³

Örebro universitets mål är att forskningsdata i möjligaste mån ska följa de internationella FAIR-principerna, Findable, Accessible, Interoperable and Reusable (sökbara, tillgängliga, interoperabla och återanvändningsbara).⁴

Hänsyn ska tas till gällande regelverk och forskningsetiska principer. I de fall forskningsdata av till exempel forskningsetiska eller kommersiella skäl inte kan göras tillgängliga ska metadata vara öppet tillgängliga. Forskningsdata ska vara ”så fri som möjligt och så begränsad som nödvändigt”.⁵

Äganderätt

Universitetet äger i normalfallet den primärdata som tas fram i forskningen som dess huvudman och arkivansvariga myndighet. Med stöd av lärarundantaget äger forskare rätten till sina forskningsresultat, men i normalfallet omfattas inte forskningsdata av detta undantag.⁶

¹ Proposition 2020/21:60 *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige*, s. 101. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

² Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) Rek 2021:1. *Nationell färdplan för öppen vetenskap*, Stockholm, 2021.

³ Vetenskapsrådet (2018) *Kriterier för FAIR forskningsdata*, Stockholm.

⁴ Go FAIR (<https://www.go-fair.org/fair-principles/>) 2021-04-07.

⁵ Kommissionens rekommendation (EU) 2018/790 av den 25 april 2018 om tillgång till och bevarande av vetenskaplig information, s.4.

⁶ Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) Rek 2021:1, *Nationell färdplan för öppen vetenskap*, s. 4. Stockholm, 2021.

Ansvarsfördelning

Lärosätets ansvar	Forskarens/ doktorandens/ forskningsgruppens ansvar
Erbjuda stöd till forskaren för att följa forskningsdatapolicyn, forskningsfinansiärernas krav och eventuella övriga rekommendationer gällande forskningsdata.	Följa forskningsdatapolicyn, forskningsfinansiärernas krav och eventuella övriga rekommendationer gällande forskningsdata.
Enligt existerande avtal mellan lärosätet och Svensk nationell datatjänst tillse att det finns en särskild utsedd stödfunktion (Data Access Unit, DAU), som ger stöd i arbetet med att bearbeta, granska och tillgängliggöra forskningsdata och metadata med utgångspunkt i FAIR-principerna.	Vid forskningsprojektets början ta fram en datahanteringsplan som följer lärosätets alternativt forskningsfinansiärens rekommendationer.
Tillhandahålla säkra och adekvata tekniska lösningar och tjänster som möjliggör lagring, tillgängliggörande och bevarande av forskningsdata.	Känna till rådande regelverk som forskningen kan omfattas av.
Utbilda doktorander och övriga anställda i frågor som till exempel god forskningssed och praxis för hantering av forskningsdata samt informera om det stöd som erbjuds.	Informera samarbetspartners om universitetets forskningsdatapolicy samt beakta kravet på tillgängliggörande av forskningsdata i samband med avtalsskrivande med tredje part.
	Besluta om forskningsdata ska tillgängliggöras lokalt eller via extern forskningsdatakatalog.